

Utlåtande 2006:12 RII+I (Dnr 029-448/2004)

**Förstudien avseende uppförande av multifunktions-arena söder om Globen, inklusive komplettering
Inriktningsbeslut**

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta följande

1. Förstudien avseende uppförande av multifunktionsarena söder om Globen, inklusive komplettering, godkänns.
2. Kommunstyrelsen får i uppdrag att tillsammans med berörda nämnder och Stockholms Stadshus AB utse en arbetsgrupp med uppgift att ta fram underlag för ett genomförandebeslut för en fotbollsarena som kan ersätta nuvarande Söderstadion.
3. Arbetsgruppen ska dessutom tillse att den nya arenan går att vidareutveckla till en multifunktionsarena för 50 000 sittande om stockholmsregionens behov av en sådan inte tillgodoses på annan plats. En förutsättning för en sådan multifunktionsarena är att privata aktörer och/eller andra intressenter står för en större del av finansieringen.
4. Arbetsgruppens arbete ska redovisas under våren 2006.
5. Det fortsatta utredningsarbetet med arenan finansieras inom koncernen Stockholms Stadshus AB.

Kommunstyrelsen beslutar för egen del under förutsättning av kommunfullmäktiges beslut följande

Stadsdirektören tillika VD för koncernen Stockholms Stadshus AB får i uppdrag att leda utredningsarbetet.

Föredragande borgarråden Kersti Py Börjeson och Annika Billström anför följande.

Ärendet

Kommunstyrelsen genomförde 2004 förstudie av en multifunktionsarena för 50 000 – 60 000 åskådare söder om Globen. Förstudien godkändes av kommunfullmäktige och samtidigt uppdrogs åt kommunstyrelsen att utreda en arena med halva publikkapaciteten. Nu föreslås att ett inriktningsbeslut fattas i enlighet med den ursprungliga förstudien samt att en grupp tillsätts för att förbereda ett genomförandebeslut till våren 2006.

Stockholm saknar en arena som klarar av riktigt stora evenemang och går idag därför miste om stora idrotts- och kulturevenemang. Med en multifunktionsarena i enlighet med det förslag som förstudien kommit fram till skulle staden kunna etablera sig som en evenemangsstad både på den internationella arenan och regionalt/lokalt. Läget söder om Globen anses vara mycket lämpligt. En utredning bör tillsättas för att fördjupa studierna kring arenan.

En sammanfattning av förstudien finns som *bilaga 2 och 3*. Den kompletta förstudien finns på www.stockholm.se.

Remisser

Ärendet har sammanställts av stadsledningskontoret och remitterats för yttrande till idrottsnämnden, marknämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden, AB Stockholm Globe Arena, Stockholms Visitors Board AB samt till Enskede-Årsta stadsdelsnämnd.

Idrottsnämnden har valt att som remissvar överlämna idrottsförvaltningens tjänsteutlåtande utan eget ställningstagande.

Idrottsförvaltningen anser att den föreslagna evenemangsarenan väl passar in i den utveckling av arenor som byggs runt om i hela Europa. Stadens idrottspolitiska program betonar vikten av högklassigt utbud av idrott, kultur och andra attraktioner både för de som bor i staden och de som besöker Stockholm. Vidare betonas vikten av att arenan får internationellt gångbar publikkapacitet. Förvaltningen anser att arenan borde kunna samnyttjas som hemmaarena för flera allsvenska fotbollslag enligt modellen i Milano.

Marknämnden har beslutat att överlämna markkontorets, stadsbyggnadskontorets och trafikkontorets gemensamma tjänsteutlåtande utan eget ställningstagande.

Stadsbyggnadsnämnden och trafikinämnden anser att Globenområdet är en attraktiv lokalisering för en ny arena av större format. Dock påpekas att en lokalisering till globenområdet kräver ordentliga studier när det gäller lösandet av trafikangöringen och bilparkeringen. Nämnderna anser att arenor av denna storlek är närmast att betrakta som delar av den moderna besöksstadens infrastruktur. Liksom annan infrastruktur av större format är de ekonomiska konsekvenserna stora och bitvis svårbedömda.

Stadsbyggnadsnämnden anser dessutom att behovet av en stor evenemangsarena är mycket stort, att stockholmsregionen inte kan bära två stora multifunktionsarenor samt att Stockholms stad inte kan finansiera byggandet eller drift av arenor belägna i andra kommuner.

AB Stockholm Globe Arena ser möjligheter till stora driftsfördelar genom att samutnyttja de så kallade bakomutrymmen för de olika arenorna i Globenområdet. Bolaget anser att resonemangen kring logistik, förråds- och teknikutrymmen måste utvecklas. Det är viktigt att arenan integreras i stadsmiljön. Synpunkter på att överdäckning av Nynäsvägen och eventuellt även Arenavägen bör utredas vidare, förs fram.

Stockholm Visitors Board AB anser att en förutsättning för att kunna värva stora evenemang till Stockholm är att staden kan tillhandahålla en infrastruktur som är anpassad till evenemangens behov. Det Stockholm saknar infrastrukturellt är en stor multifunktionsarena. Genom uppförandet av en multifunktionsarena så skapas förutsättningarna för att höja den turistekonomiska omsättningen i regionen. En stor multifunktionsarena kompletterar stadens övriga arenaudbud och göra Stockholm till en komplett evenemangsstad. Dessutom kommer kombinationen Multiarena, Globen och Johanneshov samlat i ett område att lyfta Stockholm som evenemangsstad till en mycket hög internationell nivå. Styrelsen anför dessutom att behovet av en stor evenemangsarena är mycket stort, att stockholmsregionen inte kan bära två stora multifunktionsarenor samt att Stockholms stad inte kan finansiera byggandet eller drift av arenor belägna i andra kommuner.

Enskede-Årsta stadsdelsnämnd ställer sig positiv till att en multifunktionsarena byggs i stadsdelsområdet. Globenområdet har goda kommunikationer och är tillgängligt för biltrafik. Stadsdelsnämnden framför även synpunkter på att arenan måste integreras i stadsmiljön. Det är angeläget att medborgarna i stadsdelsområdet upplever den nya arenan som ett positivt tillskott som bidrar till att höja kvalitén i boendet. Det är också viktigt att kompensera den naturmark som tas i anspråk. Överdäckningen av Nynäsvägen kan binda ihop Globenområdet med Skärmarbrink på ett bra sätt. Evenemangsområdet vid Globen innebär redan idag att stadsdelen vid stora

arrangemang tvingas till extrainsatser för städning och underhåll. Ytterligare en viktig fråga är säkerheten vid stora folksamlingar och beredskap vid olyckor. Nämnden förutsätter att brand- och räddningsnämnden och Polismyndigheten ingår i den fortsatta planeringen.

Våra synpunkter

Stockholm saknar en riktigt stor arena och går därför miste om stora idrotts- och kulturevenemang. En stor multifunktionsarena kommer att bidra till ökad tillväxt och till att regionen blir attraktivare som både besöksmål och för stockholmarna själva.

Idén om en evenemangsarena i Stockholm har funnits länge. I januari 2004 beslutade kommunstyrelsen att påbörja en omfattande arenaförstudie. Förstudiearbetet leddes av en tjänstemannagrupp och därutöver fanns bland annat en politisk referensgrupp. Resultatet av förstudien blev att en multifunktionsarena för cirka 50 000 sittande åskådare föreslogs söder om Globen. När ärendet behandlades av kommunfullmäktige i april 2005 godkändes förstudien och samtidigt beslutade kommunfullmäktige att ett alternativ med en arena för 25 000 sittande åskådare skulle utredas.

Den kompletterande studien visar att det inte är lämpligt att uppföra en mindre multifunktionsarena. En mindre arena blir enbart en fotbollsarena och med en sådan skulle vi fortfarande inte få hit de stora evenemangen. Därmed tillförs inte någon ytterligare turistekonomisk intäkt.

När den kompletterande utredningen var färdig i september 2005 skickades ärendet på remiss till nämnder och bolag i staden. Jag anser att den förstudie som kommunstyrelsen låtit göra är ett gediget och väl genomarbetat underlag. Jag anser också att förstudien som helhet talar för det ursprungliga förslaget med en stor multifunktionsarena.

Multifunktionen och det skjutbara taket är viktig för att möjliggöra för så många olika evenemang som möjligt. Flexibiliteten ska inte enbart gälla aktiviteter på arenans "scen", det är även viktigt att publikkapaciteten kan justeras så att arenan upplevs som full även vid mindre evenemang. Den lämpligaste multifunktionsarenan att uppföra är en arena med c:a 50 000 sittplatser. En multifunktionsarena ska kunna användas för fotboll, friidrott inomhus, rittarsport, motorsport, uppvisningar, mässor, cirkus, bandy och konserter m.m. En stor multifunktionsarena kompletterar bäst Stockholms övriga arenautbud och är den arenatyp som främst förväntas öka den turistekonomiska inkomsten. Förstudiens omvärldsanalys visar att Stockholm

idag inte kan konkurrera om stora internationella evenemang eftersom staden inte har någon stor evenemangsarena.

En viktig förutsättning för en arenasatsning är ett samarbete mellan det privata och offentliga. För att uppföra en evenemangsarena krävs både offentligt och privat engagemang. Detta gäller såväl Stockholm som övriga världen.

Stockholmsregionen kan inte inrymma två stora konkurrerande multifunktionsarenor. Varken befolkningsunderlag eller evenemangsutbud är tillräckligt stort för två fullstora multifunktionsarenor. Vid projekt av denna storlek och art är det därför av väsentlig betydelse att staden så långt det är möjligt försöker samordna det fortsatta arbetet med berörda aktörer i regionen. Det är dock viktigt att slå fast att det för Stockholms stad inte är aktuellt att finansiera byggande eller drift av arenor belägna i andra kommuner än Stockholm.

För att en arenasatsning ska bli framgångsrik måste den ingå som en del i ett långsiktigt evenemangsstrategiskt tänkande. För detta krävs en kontinuerlig, väl fungerande, utvecklad och drivande organisation som backas upp av en stark politisk vilja.

Innan ett genomförandebeslut blir aktuellt kvarstår ett praktiskt arbete som innefattar bland annat klargörande av planförutsättningarna vad gäller mark, trafik och stadsbild, en fördjupad studie av de ekonomiska förutsättningarna för projektet, klarläggande av exploateringsförutsättningar som geologi, hydrologi etc. samt förberedelse av eventuellt bildande av beställande bolag med flera frågor.

Mot bakgrund av ovanstående ges kommunstyrelsen i uppdrag, att tillsammans med berörda nämnder och Stockholms Stadshus AB, utse en arbetsgrupp och ta fram underlag för ett genomförandebeslut för en fotbollsarena, som kan ersätta nuvarande Söderstadion. Arbetsgruppen ska dessutom tillse att den nya arenan går att vidareutveckla till en multifunktionsarena för ca 50 000 åskådare. Finansieringen får belasta Stockholms Stadshus AB i den mån särskild utredning krävs för att kunna redovisa det underlag som krävs för ett genomförandebeslut.

I arbetsgruppens förberedelser för ett genomförandebeslut kan det lämnas öppet för en framtida upphandlingsprocess där anbud, förutom utformningsfrågan, även kan innehålla förslag till finansieringslösningar. Det bör även finnas möjligheter till så kallade "Public Private Partnership".

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådens förslag.

Reservation anfördes av borgarråden *Sten Nordin* (m) och *Lotta Edholm* (fp) enligt följande.

Ärendet lämnas utan eget ställningstagande.

Reservation anfördes av borgarrådet *Margareta Olofsson* (v) enligt följande.

Vi föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta att

1. godkänna förstudien
2. ge kommunstyrelsen i uppdrag om fortsatt utredning av den mindre arenan
3. i denna utredning även pröva frågan om ett skjutbart tak som möjliggör såväl inomhus- som utomhusevenemang
4. pröva huruvida ett upprustat och utbyggt Söderstadion kan vara ett alternativ till en helt ny arena, samt
5. anföra följande

I den komplettering av förstudien som nu läggs fram förordas en multifunktionsarena. Vänsterpartiet delar inte denna uppfattning. En stor multiarena är ett alltför stort och orealistiskt projekt. Ett så stort arena projekt kan bli en belastning för stadens ekonomi, alldeles oavsett huruvida andra sponsorer kan tillkomma.

En mindre arena, för ca 25000 åskådare, skulle genom ett flexibelt användande, kunna tillgodose behovet för staden i betydelsen ”högklassigt utbud av idrott, kultur och andra attraktioner” så som nämns i stadens idrottspolitiska program. Genom att öka höjden skulle arenan kunna förses med tak vilket skulle kunna ge ett mera flexibelt användningsområde och inte enbart fungera som en fotbollsarena.

Tidigare förslag om att rusta och bygga ut Söderstadion bör även utredas vidare.

Stockholmsregionens olika arenor och samordningen av dessa var ett av uppdragen i utredningen. Denna fråga redovisas inte i ärendet. Utredningen är ett viktigt komplement inför ett fortsatt ställningstagande.

Reservation anfördes av borgarrådet *Viviann Gunnarsson* (mp) enligt följande.

Jag föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta att

1. godkänna förstudien avseende uppförande av multifunktionsarena söder om Globen, inklusive komplettering
2. avslå att-sats 2, 3 och 4
3. därutöver anföra följande.

Miljöpartiet anser inte att förslaget att bygga en ny fotbollsarena för 25 000 åskådare så som skissas i den kompletterande utredningen är realistiskt. Det finns i dagsläget heller inte tillräcklig grund för att besluta om ett projekt för en större

multifunktionsarena vid Globen. En sådan arena behöver fylla ett regionalt behov och frågan borde därför beredas tillsammans med Stockholms läns kommuner. Vi instämmer i det som flera uttrycker om att det inte kan planeras för två stora nya arenor i regionen i syfte att ta stora evenemang.

Förstudien har visat att fokus bör ligga på en multifunktionell arena där en rad olika arrangemang såväl idrottsliga som kulturella kan genomföras. Miljöpartiet konstaterar att det krävs ett aktivt användar- och investeringsintresse från tunga aktörer såsom Svenska fotbollsförbundet, allsvenska fotbollslag, andra idrottsförbund samt stora konsert- och evenemangsarrangörer. Vår bedömning är att detta intresse idag saknas, bl.a. eftersom Svenska Fotbollsförbundet inte är villiga att förlägga sina landskamper till en framtida arena, men också för att evenemangsaktörer inte är villiga att ta ett investeringsansvar.

I dagsläget bör staden inrikta sig på att underhålla och utveckla redan befintliga arenor, som exempelvis en nödvändig upprustning av söderstadion för i första hand fotboll samt öka Globens evenemangskapacitet i syfte att få den arenan att gå runt ekonomiskt.

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta följande

1. Förstudien avseende uppförande av multifunktionsarena söder om Globen, inklusive komplettering, godkänns.
2. Kommunstyrelsen får i uppdrag att tillsammans med berörda nämnder och Stockholms Stadshus AB utse en arbetsgrupp med uppgift att ta fram underlag för ett genomförandebeslut för en fotbollsarena som kan ersätta nuvarande Söderstadion.
3. Arbetsgruppen ska dessutom tillse att den nya arenan går att vidareutveckla till en multifunktionsarena för 50 000 sittande om stockholmsregionens behov av en sådan inte tillgodoses på annan plats. En förutsättning för en sådan multifunktionsarena är att privata aktörer och/eller andra intressenter står för en större del av finansieringen.
4. Arbetsgruppens arbete ska redovisas under våren 2006.
5. Det fortsatta utredningsarbetet med arenan finansieras inom koncernen Stockholms Stadshus AB.

Kommunstyrelsen beslutar för egen del under förutsättning av kommunfullmäktiges beslut följande

Stadsdirektören tillika VD för koncernen Stockholms Stadshus AB får i uppdrag att leda utredningsarbetet.

Stockholm den 14 december 2005

På kommunstyrelsens vägnar:
ANNIKA BILLSTRÖM

Kersti Py Börjeson Annika Billström

Anette Otteborn

Reservation anfördes av *Kristina Axén Olin, Sten Nordin och Kristina Alvendal* (alla m) enligt följande.

Vi föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta följande

1. Förstudien avseende uppförande av multifunktionsarena söder om Globen, inklusive komplettering, godkänns.
2. Kommunstyrelsen får i uppdrag att tillsammans med berörda nämnder och Stockholms Stadshus AB utse en arbetsgrupp med uppgift att ta fram underlag för ett genomförandebeslut för en fotbollsarena som kan ersätta nuvarande Söderstadion.
3. Arbetsgruppen ska dessutom tillse att den nya arenan går att vidareutveckla till en multifunktionsarena för 50.000 sittande om stockholmsregionens behov av en sådan inte tillgodoses på annan plats. En förutsättning för en sådan multifunktionsarena är att privata aktörer och/eller andra intressenter står för en större del av finansieringen.
4. Därutöver anføres.

Stockholm saknar en stor multifunktionsarena för stora arrangemang och konserter. Runt om i Europa pågår det projektering eller byggs flera stora arenaprojekt. För en modern storstads besöksnäring och allmänna attraktionskraft är det i det närmaste nödvändigt att ha en arena med en publikkapacitet på minst 50 000 sittande.

Stockholmsregionen kan i dagsläget endast bära en stor multifunktionsarena. För skattebetalarna i Stockholms stad är det viktigt att stadens åtaganden och engagemang begränsar sig till arenaprojekt placerade inom kommunens gränser. Men staden har för den skull inga skäl att motarbeta eller söka konkurrera med andra arenaprojekt som kan fylla regionens behov på ett för Stockholm bra sätt.

Det är därför nödvändigt att ta hänsyn till det arenaprojekt som nu drivs framåt av Svenska Fotbollförbundet tillsammans med Solna stad. Det finns ingen anledning att i det här skedet ifrågasätta nationalarenaprojektet i Solna, men Stockholms stad bör ändå agera på ett sådant sätt att handlingsmöjligheterna inte begränsas om det skulle visa sig att regionens behov inte blir tillgodosedda i Solna eller på andra likvärdiga platser.

Både Hammarby och Djurgården är i behov av nya arenor och det är av stor betydelse att staden nu startar ett aktivt arbete för att lösa båda föreningarnas behov. Hammarby behöver en ersättningsarena för Söderstadion, som minst bör rymma ca 25 000 åskådare, och det är positivt att det arbetet nu äntligen kommer igång, samtidigt som möjligheten att vidareutveckla denna nya arena till en fullstor multifunktionsarena kvarstår.

För Djurgårdens del bör staden i nära samarbete med föreningen och företrädare för friidrotten utreda vilka möjligheter som står till buds för att lösa deras arenabehov. Detta arbete bör bedrivas förutsättningslöst, men med hänsyn även till samtliga av Stadions nuvarande användningsområden.

Vid arbetet med att lösa Hammarby och Djurgårdens arenafrågor och vid ett eventuellt multiarenaprojekt är det för moderaterna en viktig utgångspunkt att samtliga arenor bör i stor utsträckning som möjligt byggas, drivas och ägas av privata intressenter och inte inom ramen för kommunens verksamhet.

Vi ser ingen anledning att stressa projektet utan det är av stor vikt att diskussionerna med utomstående intressenter får ta den tid de tar. Visar det sig att dessa diskussioner inte är klara den sista mars 2006 får arbetsgruppen återkomma till kommunstyrelsen för att begära mer tid.

Reservation anfördes av *Lotta Edholm* och *Ann-Katrin Åslund* (båda fp) och *Ewa Samuelsson* (kd) enligt följande.

Vi föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta följande

1. Förstudien avseende uppförande av multifunktionsarena söder om Globen, inklusive komplettering, godkänns.
2. Kommunstyrelsen får i uppdrag att tillsammans med berörda nämnder och Stockholms Stadshus AB utse en arbetsgrupp med uppgift att ta fram underlag för ett genomförandebeslut för en fotbollsarena som kan ersätta nuvarande Söderstadion.
3. Arbetsgruppen ska dessutom tillse att den nya arenan går att vidareutveckla till en multifunktionsarena för 50 000 sittande om stockholmsregionens behov av en sådan inte tillgodoses på annan plats. En förutsättning för en sådan multifunktionsarena är att privata aktörer och/eller andra intressenter står för en större del av finansieringen.
4. Därutöver anfördes.

Stockholm är en gemensam och integrerad region för arbete, boende och utbildning. Detta är även giltigt vad gäller evenemang, idrott och nöje. Det är med denna utgångspunkt ett beslut om en ny arena i Stockholm skall fattas.

Stockholm behöver en multifunktionsarena. En riktigt stor arena som kan användas både för idrottsliga och kulturella ändamål skulle öka Stockholms attraktionskraft. Det är dock av underordnad betydelse var i stockholmsregionen denna arena placeras. De positiva effekterna av en multifunktionsarena kommer Stockholm till del, oavsett placering.

Det står helt klart att Stockholmsregionen inte har behov av, eller kan bära kostnaderna för, två nya stora arenor. Det är därför mycket olyckligt att förberedelserna för beslut om en ny arena har präglats av en kapplöpning mellan kommuner i regionen, där regionens, skattebetalarnas, fotbollens och andra verksamheters intressen har fått stå tillbaka för de inblandade kommunernas snäva intressen.

Var arenan skall lokaliseras bör baseras på överväganden som bestäms gemensamt av de inblandade kommunerna tillsammans med de parter som skall utöva verksamhet i en ny arena och andra externa intressenter, inte minst finansärer. Svenska fotbollförbundet planerar just nu för en stor multifunktionsarena i Solna. Innan slutgiltigt beslut är fattat i denna fråga ser vi ingen anledning för Stockholms stad att föregå frågan och ensamt fatta beslut om en ny stor multifunktionsarena arena. Ett engagemang från Stockholms del i en framtida multifunktionsarena i Solna kan inte uteslutas. Hur ett sådant åtagande ska utformas ska utredas grundligt. Finansborgarrådets brev till fotbollförbundet var enligt vår uppfattning förhastat.

Stockholm bör nu i stället koncentrera sina krafter på att omedelbart sätta igång arbetet för att bygga en ny Söderstadion med plats för ca 25 000 personer. Därmed uppfyller man löftet om att bygga ett nytt Söderstadion, vilket är helt nödvändigt.

Det är viktigt att staden tillsammans med Djurgårdens IF förutsättningslöst undersöker alternativ som tillgodoser Djurgårdens IFs önskemål om en modern fotbollsarena. Bland annat bör det undersökas om det är möjligt att bygga om Stockholms stadion så att det tillgodoser både fotbollens behov och kan kvarstå som friidrottsarena.

I det fall Fotbollförbundet inte kan förverkliga sin plan på en ny arena i Solna bör alla inblandade parterna såsom kommuner, Svenska fotbollförbundet, fotbollsklubbar i regionen, evenemangsarrangörer, andra intressenter och finansärer gemensamt studerar de olika alternativ som står till buds. Om parterna kommer fram till att den mest lämpliga placeringen för en ny stor multifunktionsarena är Globenområdet, så bör planeringen kunna läggas om till förmån för en större arena.

Vi vill i sammanhanget påpeka att kostnadsbedömningen i förstudien, liksom bedömningen av arenas intäkter, är undermålig. Liksom markkontoret, stadsbyggnadskontoret och trafikkontoret påpekar så saknas analys av betydande kostnader, t ex parkeringsplatserna. När det gäller intäkterna påpekar samma förvaltningar att de redovisade intäkterna för bl a markförsäljningar är helt orealistiska.

De samlade kostnaderna för multifunktionsarenan är sannolikt betydligt högre än det som redovisats. En förutsättning för att staden, i det fall multifunktionsarenan i Solna inte längre är aktuell, skall engagera sig i en jättearena är att det privata näringslivet liksom staten, genom t ex Svenska Spel, tar en betydande del av kostnaden.

Reservation anfördes av *Ann-Margarethe Livh* (v) och *Christopher Ödmann* (mp) med hänvisning till att punkterna 2 och 3 i kommunstyrelsens förslag skall avslås.

Reservation anfördes av *Christopher Ödmann* (mp) med hänvisning till att punkterna 4 och 5 i kommunstyrelsens förslag skall avslås.

Reservation anfördes av *Ann-Margarethe Livh* (v) med hänvisning till att punkterna 3 och 4 i reservationen av (v) i borgarrådsberedningen skall bifallas.

Reservation anfördes av *Christopher Ödmann* (mp) med hänvisning till reservationen av (mp) i borgarrådsberedningen.

Reservation anfördes av *Kristina Axén Olin*, *Sten Nordin* och *Kristina Alvendal* (alla m), *Lotta Edholm* och *Ann-Katrin Åslund* (båda fp) och *Ewa Samuelsson* (kd) enligt följande tilläggsyrkande.

Vi föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta att

1. tillsätta en arbetsgrupp i syfte att tillsammans med Djurgårdens IF förutsättningslöst undersöka och redogöra för några alternativa möjligheter som tillgodoser Djurgårdens IF:s önskemål om en modern fotbollsarena.
2. därutöver anföra följande.

För Djurgårdens del bör staden i nära samarbete med föreningen utreda vilka möjligheter som står till buds för att lösa deras arenabehov. Detta arbete bör bedrivas förutsättningslöst, men med hänsyn även till samtliga av Stadions nuvarande användningsområden.

Särskilt uttalande gjordes av *Annika Billström, Elisabeth Brandt Ygeman, Malte Sigemalm, Tomas Rudin* och *Catharina Tarras-Wahlberg* (alla s) enligt följande.

Det politiska ansvaret gäller alla idrotter och alla föreningar. Den arena som föreslås byggas i globenområdet ska inte ses som en arena för en enskild klubb. Valet av placeringen är gjord främst utifrån kommunikationsmöjligheter och utifrån det samlade evenemangsområde som globenområdet utgör. Självklart skall alla lag ges möjlighet att spela på den nya arenan.

Förslag har framförts att ta bort friidrottsmöjligheterna från Stadion för att på så sätt skapa ytterligare publikkapacitet för fotbollen. Det är inte rimligt att främja en idrotts behov på så många andras bekostnad.

Särskilt uttalande gjordes av *Ewa Samuelsson* (kd) enligt följande.

Kristdemokraternas anser att en ny arena i området runt Kista/Akalla hade varit det bästa alternativet och inneburit en bredare satsning på mer än idrott. Genom de förslag som vi tidigare presenterat finns en rad satsningar i anslutning till arenan som skulle vara positiva för integrationen i området, och för hela Stockholmsregionen. Förutom en satsning på integration finns det andra vinster med vårt alternativ. Genom att göra en bredare satsning, där det exempelvis också ingår nya bostäder och en ny stormarknad, blir det enklare att finna externa finansiärer till projektet. Det är tråkigt att satsningen på att lyfta utsatta stadsdelar och samtidigt ge idrotten en ny arena nu går om intet. Vi anser att det måste till denna typ av statushöjningar och satsningar för att verkligen kunna förändra och förbättra delar av stockholms bostadsområden

Eftersom vårt förstahandsförslag inte visat sig vara möjligt att få stöd för anser vi att det är bra att det nu kan fattas beslut om att börja planeringen för att bygga den sedan länge planerade nya söderstadion.

ÄRENDET

Ärendet består av förstudien för evenemangsarenan tillsammans med det kompletterade underlagsmaterialet *"Ny arena för fotboll i Globenområdet för 25 000 åskådare"* framtaget av General Architecture, juni 2005 samt *"Prognos turistekonomisk omsättning arena 25 000 åskådare Stockholm!"* framtagen av Turismens utredningsinstitut, maj 2005. Se bilaga 2 och 3. Den kompletta förstudien finns dessutom på www.stockholm.se.

Materialet visar att den lämpligaste arenan att uppföra i Stockholm är en så kallad multifunktionsarena med 50 000 sittplatser vid fotbollsevenemang och 55 000-60 000 vid konsert vid området söder om Globen. Den skulle komplettera stadens övriga arenaerbud och ge möjlighet till både små, stora och internationella evenemang, vilket skulle göra Stockholm till en evenemangsstad av rang.

Om staden beslutar att bygga en mindre arena med publikkapacitet för 25 000 sittande åskådare, så är den lämpligaste arenan att uppföra en utomhusarena för fotboll. Den ska vara optimerad att uppfylla de krav som UEFA och fotbollspubliken ställer på en modern fotbollsstadion. Arenan bedöms inte kunna vara en "liten" multifunktionsarena, utan ska betraktas som en ren fotbollsstadion. Som sådan kan den bli landets främsta och vara två allsvenska fotbollslags hemmaarena.

Total projektkostnad för fotbollsarenan, med 25 000 sittplatser, söder om Globen, bedöms till ca 1,3 miljarder kronor. För att arenan ska gå runt krävs ett årligt bidrag om 10 mnkr. Den turistekonomiska omsättningen bedöms till 70 mnkr årligen, vilket motsvarar cirka 100 årsarbeten. Detta ska jämföras mot föreslagen multifunktionsarena som kräver ett årligt bidrag om 60 mnkr, där den turistekonomiska omsättningen bedöms till 700 mnkr årligen, vilket motsvarar cirka 1000 årsarbeten.

Det bör noteras att prognosen över turistekonomisk omsättning visar att en fotbollsstadion för 25 000 inte tillför någon ytterligare turismekonomisk omsättning, då den inte skulle medföra några nya evenemang, utöver de fotbollsmatcher som redan spelas på Söderstadion respektive Stadion.

Bakgrund

Under 2004 genomförde staden en förstudie vars syfte var att studera förutsättningarna för en ny evenemangsarena söder om Globen. Förstudien skulle även studera alternativa lägen i Stockholm. Den visade att Globenområdet är den mest lämpade platsen inom staden att uppföra en stor

evenemangsarena vid, då området efter många år av kontinuerliga investeringar i infrastruktur blivit stadens strategiska plats för lokalisering av evenemang och arenor.

Vidare ansåg förstudien att den lämpligaste typen av arena att uppföra i Stockholm är en så kallad multifunktionsarena med 50 000 sittplatser vid fotbollsevenemang och 55 000-60 000 vid konsert. Den skulle komplettera stadens övriga arenaerbud och ge möjlighet till både små, stora och internationella evenemang, vilket skulle göra Stockholm till en evenemangsstad av rang.

Förstudien godkändes vid kommunfullmäktiges sammanträde i Stadshuset måndagen den 18 april 2005. Kommunfullmäktige gav samtidigt kommunstyrelsen i uppdrag att komplettera förstudien med en jämförelse av en arena som rymmer 25 000 personer vad avser användningsområden, behov, kostnader och finansiering samt regional nytta. Stadsledningskontoret, infrastrukturavdelningen har till kommunstyrelsen i tjänsteutlåtande 2005-09-09, redovisat kompletteringen av förstudien. Se bilaga.

Stockholm saknar en arena som klarar av riktigt stora evenemang och går idag därför miste om stora idrotts- och kulturevenemang. Med en multifunktionsarena i enlighet med det förslag som förstudien kommit fram till skulle staden kunna etablera sig som en evenemangsstad både på den internationella arenan och regionalt/lokalt. Läget söder om Globen anses vara mycket lämpligt. En utredning bör tillsättas för att fördjupa studierna kring arenan.

REMISSER

Kommunstyrelsen har remitterat ärendet till stadsledningskontoret där ärendet har beretts av infrastrukturavdelningen. Därutöver har ärendet remitterats till idrottsnämnden, marknämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden, AB Stockholm Globe Arena, Stockholms Visitors Board AB, Enskede-Årsta stadsdelsnämnd.

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande av den 31 november 2005 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsledningskontoret instämmer övriga remissinstansers synpunkter. Stockholm är som Sveriges huvudstad attraktiv både som konferensstad och som privatturistisk besöksort. Sveriges huvudstad saknar dock en riktigt stora arena och går idag därför miste om stora både idrottsliga och kulturella evenemang. Behovet av en stor evenemangsarena är därför stort. För att möjliggöra för så många evenemang som

möjligt bör arenan vara av så kallad multifunktion och utformas med så stor flexibilitet som möjligt för olika evenemangsslag. En stor multifunktionsarena kompletterar bäst Stockholms övriga arenautbud och är samtidigt den arenatyp som främst förväntas öka den turistekonomiska inkomsten.

Det finns fortfarande frågor som stadsledningskontoret i likhet med övriga remissinstanser anser behöver utredas vidare för att multifunktionsarenan ska kunna utformas på bästa sätt. Exempelvis behöver platsens förutsättningar att lösa trafik och parkering, angöring för publik, utrymning, uppställning, räddningstjänst mm studeras djupare, olika exploateringsförutsättningar t.ex. avseende geologi, hydrologi, markföroreningar, ledningsinfrastruktur måste klarläggas. Den exakta placeringen av en ny arena och utformningen av både byggnaden i sig och dess närområde är en mycket grannliga uppgift att få till både stadsmiljömässigt och ur stadsbildssynpunkt. Studierna av de ekonomiska förutsättningarna för projektet behöver fördjupas. Stadsledningskontoret ser precis som mark-, stadsbyggnads- och trafiknämnden projektets möjligheter att bidra till stadens arkitektur med ytterligare ett byggnadsverk av intresseväckande och högkvalitativ arkitektur. Ett bidrag till Stockholms identitet som i sig skulle kunna bli en attraktion.

Stockholmsregionen kan inte bära två stora konkurrerande multifunktionsarenor. Varken befolkningsunderlag eller evenemangsutbud är tillräckligt stort för två fullstora multifunktionsarenor. Vid projekt av denna storlek och art är det därför av väsentlig betydelse att staden så långt det går försöker samordna det fortsatta arbetet med berörda aktörer i regionen. Det är viktigt att slå fast att det för Stockholms stad inte är möjligt att gå in och finansiera byggande eller drift av arenor belägna i andra kommuner än Stockholm.

Stadsledningskontoret föreslår att en grupp tillsätts för det fortsatta utredningsarbetet.

Idrottsnämnden beslutade den 1 november 2005 att överlämna idrottsförvaltningens tjänsteutlåtande utan eget ställningstagande.

Särskilt uttalande gjordes därutöver av *Billy Östh m fl* (m), *Caroline Silverudd Lundbom m fl* (fp), *Leif Kroon* (kd), bilaga 1.

Reservation anfördes av *Peter Nilsson* (mp), bilaga 1.

Reservation anfördes av *Maria Hannäs* (v), bilaga 1.

Förslag till beslut

Rolf Pettersson m.fl. (s), yrkade bifall till förmån för sitt förslag till beslut enligt bilaga 1.

Idrottsförvaltningens tjänsteutlåtande av den 27 september 2005 har i huvudsak följande lydelse.

Idrottsnämnden och kommunfullmäktige har genom antagandet av det idrottspolitiska programmet markerat betydelsen av ett högklassigt utbud av idrott, kultur och andra attraktioner både för de som bor i staden och de som besöker Stockholm. Man betonar att evenemang skapar sysselsättning och inkomster till samhället. Därför ska idrottsnämnden medverka till att staden har funktionella evenemangsanläggningar.

Den föreslagna evenemangsarenan som presenteras i förstudien är enligt förvaltningen en arena som väl passar in i den utveckling av arenor som man kan se byggas runt om i hela Europa, och som utgör efterföljare till evenemangsarenor i övriga världen. Kombinationen fotbollsarena och evenemangsarena har utvecklats på en mängd platser i Europa där traditionella fotbollsarenor byggts om till evenemangsarenor. Det finns även några exempel på helt nybyggda arenor där man redan från början haft ambitionen att skapa väderoberoende multifunktioner. Ett exempel är Arena AUF Schalke som redan från början byggdes med skjutbart tak och en publikkapacitet som väl stämmer med den som förslås byggas i Stockholm.

Förvaltningen anser att en ny multifunktionsarena i enlighet med förstudien både skulle lösa frågan om en ny fotbollsarena inom Globenområdet och samtidigt ge staden ett tillskott av en arena som skulle kunna få nya stora evenemang till staden. Det skulle också på en internationell marknad göra Stockholm mer konkurrenskraftig som evenemangsplats.

Det är enligt förvaltningen viktigt att den nya multifunktionsarenan får en internationellt konkurrenskraftig publikkapacitet. Den alternativa arenan med en publikkapacitet på 25 000 sittplatser skulle enligt förvaltningen lösa fotbollsarenafrågan för Globenområdet, men inte tillföra det mervärde som fordras för att göra staden internationellt intressant som evenemangsstad.

Placeringen av den nya arenan till Globenområdet innebär en förstärkning av en evenemangsplats som är väl försörjd av kollektiva kommunikationsmedel. Förvaltningen ser detta som den bästa lokaliseringen.

En lokalisering här fordrar dock ordentliga studier när det gäller lösandet av trafikangöringen och bilparkeringen. Trots kollektiva färdmedel vet vi att det kommer att behövas en ordentlig höjd parkeringskapacitet för området.

Förvaltningen ser arenan som en stor möjlighet för staden, för näringslivet och för Stockholms elitfotbollsklubbar. Den ger enligt förvaltningen förutsättningar för ett samutnyttjande av fler elitfotbollsklubbar. Om Guiseppe Meazza Stadion i Milano kan nyttjas av två storklubbar som Inter och Milan borde den nya evenemangsarenan i Stockholm enligt förvaltningen gemensamt kunna nyttjas av Hammarby IF och Djurgårdens IF. Hammarby IF har uttryckt ett intresse av den nya arenan medan Djurgårdens IF söker finna en privatfinansierad lösning för ny hemmaarena. Den nya evenemangsarenan ger en möjlighet att inom stadens gränser även klara derbymatcher, matcher med förväntad storpublik eller internationella fotbollsmatcher.

Slutligen vill förvaltningen betona multifunktionsarenans betydelse för inte bara fotboll, utan en mängd andra idrotter, konserter, kulturevenemang och andra publika evenemang vars inriktning vi kanske idag inte ens kan föreställa oss.

Marknämnden beslutade den 27 oktober 2005 att överlämna markkontoret, stadsbyggnadskontoret och trafikkontorets gemensamma tjänsteutlåtande utan eget ställningstagande.

Reservation anfördes av tjänstgörande ersättaren *Maurice Forslund* (kd), bilaga 1.

Särskilt uttalande gjordes av *Åsa Romson* (mp) samt *Charlotta Unger* (mp), bilaga 1.

Stadsbyggnadsnämnden beslutade den 27 oktober 2005 att översända och åberopa kontorens utlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen om ny arena söder om Globen samt, samt att därutöver anföra följande.

Stockholm är som Sveriges huvudstad attraktiv både som konferensstad och som privatturistisk besöksort. Sveriges huvudstad saknar dock en riktigt stora arena och går idag därför miste om stora både idrottsliga och kulturella evenemang. Behovet av en stor arrangemangsarena är därför mycket stort.

För att möjliggöra för så många evenemang som möjligt bör arenan vara av så kallad multifunktion. Arenan bör ha ett skjutbart tak. En stor multifunktionsarena kompletterar bäst Stockholms övriga arenautbud och samtidigt den arenatyp som främst förväntas öka den turistekonomiska inkomsten.

Stockholmsregionen kan inte bära två stora konkurrerande multifunktionsarenor, varken befolkningsunderlag eller evenemangsutbud är tillräckligt stort för två fullstora multifunktionsarenor. Vid projekt av denna storlek och art är det därför av väsentlig betydelse att staden så långt det går försöker samordna det fortsatta arbetet med berörda aktörer i regionen.

Det är också viktigt att slå fast att för Stockholms stad är det inte möjligt att med gå in och finansiera byggandet eller drift av arenor belägna i andra kommuner än Stockholm.

Reservation anfördes av vice ordföranden *Lotta Edholm* (fp) och *Mats G. Nilsson* (m) till förmån för sitt yrkande enligt bilaga 1.

Reservation anfördes av *Bojan Ticic* (kd) till förmån för sitt yrkande enligt bilaga 1.

Reservation anfördes av *Ewa Törngren* (v) till förmån för sitt yrkande enligt bilaga 1.

Reservation anfördes av *Cecilia Obermüller* (mp) till förmån för sitt yrkande enligt bilaga 1.

Trafiknämnden beslutade den 25 oktober 2005 godkänna markkontorets, stadsbyggnadskontorets och trafikkontorets gemensamma tjänsteutlåtande av den 7 oktober 2005.

Reservation anfördes av *Sten Nordin m fl* (m) samt *Madeleine Sjöstedt m fl* (fp) till förmån för sitt yrkande enligt bilaga 1.

Reservation anfördes av *Ann-Marie Strömberg* och *Per Ohlin* (båda v) till förmån för sitt yrkande enligt bilaga 1.

Reservation anfördes av *Björn Nyström* (kd) till förmån för sitt yrkande enligt bilaga 1.

Markkontorets, stadsbyggnadskontorets och trafikkontorets gemensamma tjänsteutlåtande av den 7 oktober 2005 har i huvudsak följande lydelse.

Kontoren delar slutsatsen att Globenområdet är en attraktiv lokalisering av en nya arena av större format. De stadsbildsmässiga effekterna torde bli stora, men inte negativa. Projektet kan här ge staden ett verkligt tillskott av högkvalitativ arkitektur. Dock rymmer platsen komplikationer vad gäller trafik och parkering, i synnerhet i det större alternativet. Vad gäller exploateringsekonomi bör även det mindre alternativet inbegripa kostnader för överdäckning av Nynäsvägen. Vidare förefaller antagna kostnader för p-lösningarna vara alltför låga och kostnader för nödvändiga gatuförstärkningar ej medtagna. Antagna intäkter för försäljning av bygg-rätter är väl höga.

Kontoren föreslår mot denna bakgrund att stadens beslut grundas på en sammanvägning av det stora antal variabler som redovisas i underlags-materialet, men att därvid fästes stor vikt vid de synpunkter som kontoren, ur sina perspektiv, redovisar i detta utlåtande.

Bakgrund

Arenor av den storlek som avses i detta ärende är närmast att betrakta som delar av den moderna besöksstadens infrastruktur. Liksom annan infrastruktur av större format är de företagsekonomiska, kommunalekonomiska och samhällsekonomiska konsekvenserna stora och bitvis mycket svårbedömda. Det kan dock konstateras, vilket också görs i det remitterade materialet, att i stort sett inga arenor i världen av detta slag kan drivas utan något offentligt engagemang. I någon mening kan därmed paralleller dras till stadens stora engagemang vid förra sekelskiftet i uppbyggnaden av dåtidens infrastruktur. Nu – liksom då – måste en rad variabler vägas samman.

I detta remissvar har markkontoret, stadsbyggnadskontoret och trafikkontoret främst sökt redovisa sina synpunkter på de i sig mycket omfattande frågorna kring platsens förutsättningar, framförallt i fråga om trafik, parkering och exploatering.

Kontorens analys

Lokalisering

I underlagsmaterialet jämförs det valda läget vid Globen med området vid Östermalms IP och det s.k. Kista Sport Vision Park intill Akalla, samt med Råsunda i Solna. Av olika skäl har Globenområdet entydigt utpekats i denna jämförelse. Förutom det goda kommunikationsläget, har värdet av ett samlat evenemangsområde i huvudstaden betonats, där olika arenor drar nytta av varandras närhet.

I andra sammanhang och i tidigare skeden har bl a Årstaområdet och centrala Älvsjö diskuterats, men dessa lägen saknar idag aktualitet. När det gäller Älvsjö är det framförallt en samlokalisering med Stockholmsmässan som närmare övervägts.

Platsens förutsättningar

Platsen mellan Arenavägen och Nynäsvägen söder om Globen är mycket trång för en arena med dess nödvändiga kringfunktioner, detta oavsett av om det är fråga om den större eller den mindre arenan.

Den mindre arenan (25 000 åskådare) är betydligt lättare att genomföra på platsen med tanke på alla försörjningsfunktioner och kringutrymmen som en modern arena kräver. Den skapar ett behov av parkering som är hälften så stort som multifunktionsarenan för 50 000 personer och det är lättare att klara av de stora trafikflöden som kännetecknar fyllnads- och tömningsskedena för arenan.

Vid sidan av parkering och angöring går stora kringtytor åt för publik, utrymning, uppställning, räddningstjänst mm. Även den mindre arenan aktualiserar därmed enligt kontorens bedömning frågan om överdäckning av Nynäsvägen, vilken bör utredas. Vid fortsatta studier av nödvändiga kringtytor, bör också noteras att området gränsar till relativt lågexploaterade delar av Slakthusområdet.

Såväl den mindre som den större arenan är mycket stora byggnader med potentiellt mycket stor påverkan på stadsbilden, både i närområdet och sett ur ett större perspektiv. Själva Globen i sig bär därvid tydlig syn för sägen. Dess inverkan på

Stockholms stadsbild kan knappast överskattas. Den exakta placeringen av en ny arena och utformningen av både byggnaden i sig och dess närområde är därför en mycket grannliga uppgift ur stadsbildssynpunkt. Det är samtidigt en fantastisk möjlighet att ge Stockholm ännu ett prov på arkitektur av hög kvalitet i stort format.

Kontoren förutsätter mot denna bakgrund att ett projekt av detta slag, liksom i fallet med Globen, görs till föremål för tävling eller parallella uppdrag – gärna med internationell medverkan.

Parkering

I Globenområdet och dess närhet finns ca 2 500 befintliga bilplatser efter det att planerade nyexploateringar genomförts. Delar av denna parkering nyttjas även för andra ändamål än arenaparkering, t ex shoppingparkering. Tillgänglig arenaparkering är idag väl utnyttjad vid större evenemang i de befintliga arenorna på platsen och ledig parkering finns därför bara på tider då det inte är evenemang i Globen.

En multifunktionsarena kommer att få många arrangemang och risken för samtidiga evenemang med Globen blir större än för den mindre fotbollsarenan som väntas fullsatt blott vid enstaka tillfällen per år. Detta innebär att möjligheterna att samnyttja befintlig parkering blir större för **den mindre** fotbollsarenan och att det totalt sett krävs en mindre (om än stor och dyr) nybyggnad av parkering för denna arena. Multifunktionsarenan kräver betydligt fler nya bilplatser (upp till 10 000 st) och det är svårt att finna lämplig mark för dessa P-anläggningar även om de byggs i källare eller som P-hus i många plan. För den mindre arenan bedöms behovet till cirka hälften.

Kontoren vill framhålla vikten av att parkeringssamnyttjandet mellan arrangemang i den nya och de befintliga arenorna studeras i kommande utredningar. Det bör även studeras om tillfällig gatuparkering kan ordnas i närområdet för att klara enstaka ”evenemangsparkeringsstoppar”.

Trafik

Evenemangsanläggningar kännetecknas av stora och intensiva trafikflöden vid fyllnad och tömning. Trafiknätet i Globenområdet med dess anslutningar till Nynäsvägen/Södra Länken är, enligt kontorens bedömning, alltför kapacitetssvagt för att klara de stora strömmar som uppkommer vid en stor multifunktionsarena. Redan dagens trafikintensiteter vid Globenområdet ger tidvis upphov till störningar på det övergripande trafikledsnätet. Inte heller Arenavägen har kapacitet för väsentligt mer evenemangstrafik än dagslägets. Även kollektivtrafiknätet är idag väl utnyttjat vid stora evenemang och SL bör medverka vid reseplaneringen för det utökade arenaområdet.

En utökad evenemangsverksamhet med tillhörande nya parkeringsanläggningar måste planeras så att tillkommande trafik sprids mot andra riktningar än Trafikplats Skärmarbrink för att undvika överbelastningar med låsningar vid fyllnads- och tömningsskedena. Detta kan komma att kräva nya och förstärkta körförbindelser till/från arenaparkeringen mot t ex Enskedevägen, Palmfeltsvägen, Johanneshovsvägen och Hammarby Fabriksväg/Hammarbybacken. Det är lämpligt att studera hur modern

trafikinformatik kan hjälpa besökarna att finna lämpligt färdväg till och från det utökade evenemangsområdet.

Den mindre fotbollsarenan är här väsentligt lättare att trafikförsörja än den stora multifunktionsarenan som alstrar dubbelt så mycket trafik under betydligt fler arrangemang.

Exploateringsförutsättningar

Kontoren konstaterar att de allmänna exploateringsförutsättningarna på platsen med avseende på geologi, hydrologi, markföroreningar, ledningsinfrastruktur mm inte är klarlagda, utan bör studeras vidare i nästa skede om man väljer att gå vidare med utredningar.

Kostnadsbedömning

Kontoren saknar underlag för att bedöma utredningens kostnadsuppskattning för de två olika arenatyperna. För den mindre arenan har sannolikt ingen överdäckningskostnad räknats med. Kontoren har tidigare bedömt överdäckningskostnaderna vid ett arenaprojekt till i storleksordningen 500 – 800 Mnkr. Det framgår heller ej hur kostnader för parkeringssystemet behandlats i kalkylen. Genom markbrist torde billig markparkering vara utesluten varför dyrbar inomhusparkering i källare eller i flerplans P-hus krävs. Med en kostnad om 100.000 – 300.000 per plats innebär det en uppskattad investering på 500 – 1500 Mnkr för den mindre fotbollsarenan. För multifunktionsarenan blir motsvarande investering minst det dubbla.

Till detta kommer markkostnaden.

Kontoren bedömer att gatunätet i området behöver förstärkas på grund av de nya parkeringslägen och stora trafikökningar som en tillkommande arena medför. Dessa gatuåtgärder synes varken ha studerats eller kostnadsbedömts i förstudien varför gatubyggnadskostnader (som kan vara stora) sannolikt tillkommer.

Intäktsbedömning

I samband med förstudien 2004 gjorde kontoren en översiktlig bedömning av möjliga intäkter från en försäljning av byggrätter på nuvarande Söderstadion. Slutsatsen var då att den intäktssiffra om 1,1 miljard som alltså presenteras i utredningen inte är marknadsmässig. Med en rimlig exploatering med kontorsbyggrätter på Söderstadion och med dagens markvärden för kontorsbyggrätter i detta läge, torde intäktssidan snarare ligga på mellan 30-40 % av vad utredningen anger. Från sådana intäkter från Söderstadion ska också räknas av betydande kostnader för staden i form av exploateringsutgifter med bland annat en rivning av Söderstadion och friställande av marken där.

Sammantaget delar kontoren utredningens bedömning att det är svårt att veta vilka kostnader och intäkter som är att vänta. I ett eventuellt beslut om att gå vidare med en ny arena torde fler faktorer än kalkylerna i sig vara de avgörande. Kontoren bedömer dock att endast en mycket liten del av kostnaden för en arena kan intäktsfinansieras.

De stora investeringarna och övriga variabler i projektet, bland annat valet av arenans storlek, bör sammanvägas och om den mindre arenan väljs, ställas mot möjligheten att rusta upp den befintliga Söderstadion.

Kontorens slutsatser

Kontoren konstaterar inledningsvis att arenor av större format är en del av den moderna besöksstadens infrastruktur. Det är mot denna bakgrund rimligt att staden engagerar sig i frågan. Vad gäller det aktuella förslaget kan kontoren vidare konstatera att såväl den mindre som den större arenan ryms på platsen. Dock är den större anläggningen behäftad med större komplikationer, större osäkerheter – och betydligt större kostnader. Samtidigt bör betonas att ett val av ett uppförande av en mindre arena på denna plats, samtidigt innebär att en av platserna i staden för en större arena går förlorad.

Kontoren föreslår mot denna bakgrund att stadens beslut grundas på en sammanvägning av det stora antal variabler som redovisas i underlagsmaterialet, men att därvid fästes stor vikt vid de synpunkter som kontoren, ur sitt perspektiv, redovisar i detta utlåtande.

Kontoren föreslår att marknämnden, stadsbyggnadsnämnden samt trafiknämnden överlämnar och återopar kontorens gemensamma tjänsteutlåtande som svar på remissen från kommunstyrelsen, samt att nämndernas beslut omedelbart justeras med hänsyn till remisstidens utgång.

AB Stockholm Globen Arenas tjänsteutlåtande av den 17 oktober 2005 har i huvudsak följande lydelse.

AB Stockholm Globe Arena (Globenarenorna) instämmer i allt väsentligt med slutsatser och rekommendationer i tjänsteutlåtandet. Dock måste understrykas att valet mellan alternativen inte står mellan en större och en mindre arena, utan mellan en fotbolls- och en multifunktionsarena. Globenarenorna vill därför framhålla multifunktionsarenans flexibilitet och användbarhet och därmed dess större möjlighet att bidra till att utveckla Stockholm till en evenemangsstad i världsklass.

Ekonomi

Det är av naturliga skäl mycket svårt att bedöma projektets ekonomiska utfall. Framför allt är framtida intäkter beroende av hur många matcher som kommer att spelas och hur många övriga evenemang som förläggs till arenan. Sponsorintäkter och intäkter för loger och kundklubbar är dessutom starkt relaterade till arenans utformning, något som måste hamna högt på dagordningen i arbetet med arenans fysiska gestaltning.

Ur ett regionalt och samhällsekonomiskt perspektiv bör man dock ta i beaktande att producenter av riktigt stora evenemang planerar såväl evenemang som turnéer utifrån var arenapaciteten finns. Sådana stora evenemang och turnéer bidrar i sin tur

till nya (globala) mönster för resor, evenemang, konferenser och företagsetableringar vilket utgör förutsättningar för att skapa den mötesplats en evenemangsstad av världsklass utgör. Investeringens storlek har bedömts till ca 2,6 mdr kronor. Vid ett beslut att gå vidare bör en EU-upphandling genomföras som också inkluderar en finansieringslösning. Först då kan troligtvis en säkrare bedömning av arenans investering göras.

Utformning och logistik

I det fortsatta arbetet bör, oavsett vilket av alternativen som kan komma att bli aktuellt, resonemangen kring logistik, förråds- och teknikutrymmen utvecklas. En av Globenarenornas stora driftsfördelar är möjligheten att samutnyttja s.k. bakomutrymmen för de olika arenorna.

En annan värdefull möjlighet som bör utredas vidare är överdäckningen av Nynäsvägen och eventuellt även Arenavägen. Detta skulle inte bara skapa ytor för publik och uppställning av fordon i samband med evenemang (OB-bussar, trailers etc.) utan dessutom knyta samman östra och västra Enskede.

En arena med öppningsbart tak är självklart det mest optimala ur flexibilitetssynpunkt. Dock behöver den tekniska lösningen studeras ytterst noga så att klimatskydd och täthet kan garanteras.

Stockholm Visitors board AB beslutade den 28 oktober 2005 utifrån yrkande av ordförande Py Börjeson och vice ordförande Kristina Axén Olin att godkänna bolagets tjänsteutlåtande samt att därutöver anföras.

Stockholm är som Sveriges huvudstad attraktiv både som konferensstad och som privatturistisk besöksort. Sveriges huvudstads saknar dock en riktigt stor arena och går idag därför miste om stora både idrottsliga och kulturella evenemang. Behovet av en stor arrangemangsarena är därför mycket stort.

För att möjliggöra för så många evenemang som möjligt bör arenan vara av så kallad multifunktion. Arenan bör ha ett skjutbart tak. En stor multifunktionsarena kompletterar bäst Stockholms övriga arenaudbud och är samtidigt den arenatyp som främst förväntas öka den turistekonomiska inkomsten.

Stockholmsregionen kan inte bära två stora konkurrerande multifunktionsarenor, varken befolkningsunderlag eller evenemangsutbud är tillräckligt stort för två fullstora multifunktionsarenor. Vid projekt av denna storlek och art är det därför av väsentlig betydelse att staden så långt det går försöker samordna det fortsatta arbetet med berörda aktörer i regionen.

Det är också viktigt att slå fast att för Stockholms stad är det inte möjligt att gå in och finansiera byggandet eller drift av arenor belägna i andra kommuner än Stockholm.

Reservation anfördes av *Patricio Rodriguez* (v) till förmån för sitt yrkande enligt bilaga 1.

Ersätтарыttrande gjordes av *Cecilia Obermüller* (mp), bilaga 1.

Särskilt uttalande gjordes av *Anders Frostell* (fp), bilaga 1.

Stockholm Visitors Board AB:s tjänsteutlåtande av den 26 september 2005 har i huvudsak följande lydelse.

Bolagets synpunkter

Målet för stadens näringspolitik är att Stockholm ska utvecklas till Norra Europas ledande tillväxtregion. Det förutsätter att Stockholm är en attraktiv etablerings- och besöksort som erbjuder goda förutsättningar för företagande och besök.

En viktig del i stadens utveckling och marknadsföring är att evenemang arrangeras. Stockholm har en lång tradition av att vara en evenemangsstad. Flera stora evenemang inom idrott, kultur och nöje har genomförts. Många av evenemangen har varit internationellt betydelsefulla och fått stor medial och marknadsföringsmässig uppmärksamhet.

Utgångspunkten för vårt arbete med evenemang är att Stockholm ska attrahera arrangörer att förlägga evenemang till staden. Vi ska fokusera på att skapa goda förutsättningar för att arrangera evenemang i Stockholm och på att aktivt värva stora evenemang till Stockholm.

En förutsättning för att kunna värva stora evenemang till Stockholm är vi kan tillhandahålla en infrastruktur som är anpassad till evenemangens behov. Det måste finnas tillgång till ett välfungerande transportssystem, goda övernattningsmöjligheter för arrangörer och besökare och attraktiva anläggningar och arenor.

Det Stockholm saknar infrastrukturellt är en stor arena, en multifunktionsarena med 50.000 sittplatser vid exempelvis fotbollsevenemang och 60.000 vid exempelvis konserter. Med en sådan arena kan Stockholm ta emot megaevenemang av olika karaktär året runt.

Den kommer att kompletterar stadens övriga arenautbud och göra Stockholm till en komplett evenemangsstad. Dessutom kommer kombinationen Multiarena, Globen och Johanneshov samlat i ett område att lyfta Stockholm som evenemangsstad till en mycket hög internationell nivå.

Genom att uppföra multifunktionsarenan skapas på så sätt förutsättningarna för att ytterligare turismekonomisk omsättning i regionen kan genereras och därigenom att ytterligare arbetstillfällen skapas.

Med dessa megaevenemang som multifunktionsarenan möjliggör följer inte bara en ökad turismekonomisk omsättning och ytterligare arbetstillfällen utan även andra positiva samhällseffekter. Prestige och status för Stockholm som arrangerande ort, generellt en ökad media bevakning, nationell och internationell exponering i TV, en ökad möjlighet för näringslivet att mötas och positiva upplevelser för invånarna i regionen.

Detta i sin tur bidrar till att målet för stadens näringspolitik, att Stockholm ska utvecklas till Norra Europas ledande tillväxtregion, kan förverkligas.

Att bygga vidare på ett arenaförslag som ska betraktas som en ren fotbollsstadion och som inte möjliggör för Stockholm att konkurrera om några nya evenemang och som därigenom inte tillför regionen något ytterligare ser vi därför inte som ett alternativ.

Enskede-Årsta stadsdelsnämnd beslutade den 20 oktober 2005 att utifrån ledamoten Lars-Åke Henrikssons (s) och ledamoten Birgitta Axéns (m) yrkande att bifalla förvaltningens tjänsteutlåtande av den 7 oktober.

Särskilt uttalande gjordes av ledamoten *Lars-Åke Henrikssons m.fl.* (s), bilaga 1.

Särskilt uttalande gjordes av ledamoten *Birgitta Axén m.fl.* (m), bilaga 1.

Särskilt uttalande gjordes av ledamoten *Hans Larsson m.fl.* (fp), vice ordföranden *Göran Holmström* (kd), bilaga 1.

Särskilt uttalande gjordes av tjänstgörande ersättaren *Rolf Brattström* (v), bilaga 1.

Särskilt uttalande gjordes av tjänstgörande ersättaren *Jonas Eklund* (mp), bilaga 1.

Enskede-Årsta stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande av den 7 oktober 2005 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen är positiv till att en multifunktionsarena byggs i stadsdelsområdet. Globenområdet har goda kommunikationer och är tillgängligt för biltrafik. Det är dock

viktigt att ytterligare studera kollektivtrafikens kapacitet samt trafik och parkering för en god trafiklösning som inte påverkar stadsmiljön negativt för omkringboende.

Förvaltningen anser att det är angeläget att medborgarna i stadsdelsområdet upplever den nya arenan som ett positivt tillskott som bidrar till att höja kvalitén i boendet. Arenan måste därför integreras i stadsmiljön, till exempel bör Slakthusområdets framtida användning behandlas i det fortsatta arbetet med en ny arena. Det är också viktigt att kompensera den naturmark som tas i anspråk. Överdäckningen av Nynäsvägen kan binda ihop Globenområdet med Skärmarbrink på ett bra sätt. Enligt förvaltningens uppfattning bör området ses som en helhet och särskilda mål tas fram för hur arenorna ska integreras i miljön. Bland annat måste utrymme finnas för det lokala nöjes- och kulturlivet.

Stadsdelsförvaltningen har idag problem vid stora arrangemang i Globen. Nedskräpning och slitage runt området, på gång- och cykelvägar och på Gullmarsplan, tvingar förvaltningen till extrainsatser för städning och underhåll. Ytterligare en viktig fråga är säkerheten vid stora folksamlingar och beredskap vid olyckor. Förvaltningen förutsätter att Brand- och räddningsnämnden och Polismyndigheten ingår i den fortsatta planeringen.

RESERVATIONER M.M.

Idrottsnämnden

Särskilt uttalande gjordes av Billy Östh m fl (m), Caroline Silverudd Lundbom m fl (fp), Leif Kroon (kd) i enlighet med följande.

Vi vill kraftigt understryka vikten av att beslut när det gäller en så stor investering som denna fattas i bred enighet, helst en fullständig konsensus. Det är också viktigt att alla inblandade parter, inte minst fotbollsförbundet, i ett tidigt skede involveras i planerna. Hittills har detta dessvärre inte skett. Vi kan också konstatera att inget av de två allsvenska fotbollslag som verkar i Stockholms stad idag har en arena som är tillräckligt stor.

Tanken på att bygga en multifunktionsarena söder om Globen är intressant. Det skulle vara av stort värde för Stockholm som turist- och evenemangsstad med en modern stor arena för fotboll och konserter. För att projektet skall vara ekonomiskt och politiskt försvarbart krävs att andra finansiärer än kommunen till allra största del bekostar projektet och att flera tunga hyresgäster förbinder sig till stora åtaganden på den nya arenan. Det planeringsunderlag som finns är ytterst bristfälligt. En genomgång och prognos över kommande stora evenemang det närmsta decenniet måste ske.

Råsundas planerade ombyggnad måste vägas in innan ett beslut tas. Vidare måste hänsyn tas till att det i dagsläget knappast är realistiskt att anta att två allsvenska klubbar kommer att spela sina hemmamatcher på den nya arenan.

Inte heller underlaget för en mindre arena är tillfyllest. Kostnaderna för 25.000-personersarenan tycks väldigt höga. Det är orimligt att byggkostnaderna för en sådan arena ska vara dubbelt så höga som för den nya arenan i Borås.

Innan några beslut fattas om att gå vidare med planer på ett arenabygge måste ovanstående frågeställningar lösas på ett tillfredsställande sätt.

Peter Nilsson (mp), reserverade sig till förmån för sitt yrkande att idrottsnämnden som svar på remissen anför följande.

Förslag till beslut

Att överlämna förvaltnings förslag samt att anförä följande.

Uppförandet av en stor arena i Stockholm kan övervägas under förutsättning att arenan får formen av en multifunktionell arena där en rad olika arrangemang såväl idrottsliga som kulturella kan genomföras. Det förutsätter också att det finns ett intresse från tunga aktörer att använda arenan. Här handlar det om Svenska fotbollsförbundet, allsvenska fotbollslag, stora konsert arrangörer, m.m.

Man får dock konstatera att det i nuläget ej finns det intresset som krävs för uppförandet av en stor arena som tidigare har föreslagits.

Kompletteringen förslag om en renodlad fotbollsarena där stadens två allsvenska fotbollslag främst skulle spela är inte heller helt tillfredsställande då det dels är tveksamt om staden ska göra en så stor investering för en arena med ett relativt begränsat användningsområde. Dels är det också tveksamt om båda stadens allsvenska fotbollslag accepterar att ha gemensam hemma arena i globenområdet.

Maria Hannäs (v), reserverade sig till förmån för sitt yrkande att idrottsnämnden som svar på remissen anför följande.

1. Som svar på remissen förordar en fortsatt utredning av den mindre av de båda arenorna
2. i samband med denna utredning pröva frågan om en högre arena så att ett skjutbart tak möjliggör såväl inomhus- som utomhusevenemang
3. pröva huruvida ett upprustat och utbyggt Söderstadion kan vara ett alternativ till en helt ny arena, samt
4. anför följande

I den komplettering av förstudien som nu läggs fram har av idrottsförvaltningen förordat en multifunktionsarena. Nämnden delar inte denna uppfattning. En stor multiarena är ett alltför stort och orealistiskt projekt. Ett så stort arena projekt kan bli en belastning för stadens ekonomi, alldeles oavsett huruvida andra sponsorer kan tillkomma.

En mindre arena, för ca 25000 åskådare, skulle genom ett flexibelt användande, kunna tillgodose behovet för staden i betydelsen ”högklassigt utbud av idrott, kultur och andra attraktioner” så som nämns i stadens idrottspolitiska program. Genom att öka höjden skulle arenan kunna förses med tak vilket skulle kunna ge ett mera flexibelt användningsområde och inte enbart fungera som en fotbollsarena.

Tidigare förslag om att rusta och bygga ut Söderstadion bör även utredas vidare.

Stockholmsregionens olika arenor och samordningen av dessa var ett av uppdragen i utredningen. Denna fråga redovisas inte i remissen. Denna utredning är ett viktigt komplement inför ett fortsatt ställningstagande.

Förslag till beslut

Rolf Pettersson m.fl. (s), yrkade bifall till förmån för sitt yrkande att idrottsnämnden som svar på remissen anför följande.

Att i huvudsak godkänna föreliggande tjänsteutlåtandet av den 15 september samt att därutöver anföras.

Stockholm är som Sveriges huvudstad attraktiv både som konferensstad och som privatturistisk besöksort. Sveriges huvudstad saknar dock en riktigt stora arena och går idag därför miste om stora både idrottsliga och kulturella evenemang. Behovet av en stor arrangemangsarena är därför mycket stort.

För att möjliggöra för så många evenemang som möjligt bör arenan vara av så kallad multifunktion. Arenan bör ha ett skjutbart tak. En stor multifunktionsarena kompletterar bäst Stockholms övriga arenautbud och är samtidigt den arenatyp som främst förväntas öka den turistekonomiska inkomsten.

Stockholmsregionen kan inte bära två stora konkurrerande multifunktionsarenor, varken befolkningsunderlag eller evenemangsutbud är tillräckligt stort för två fullstora multifunktionsarenor. Vid projekt av denna storlek och art är det därför av väsentlig betydelse att staden så långt det går försöker samordna det fortsatta arbetet med berörda aktörer i regionen.

Det är också viktigt att slå fast att för Stockholms stad är det inte möjligt att med gå in och finansiera byggandet eller drift av arenor belägna i andra kommuner än Stockholm.

Marknämnden

Reservation anfördes av tjänstgörande ersättaren Maurice Forslund (kd) enligt följande.

Marknämnden beslutar att som svar på remissen anför följande:

Kristdemokraternas förord för en arena i området runt Kista/Akalla visar på möjligheten att göra en bredare satsning som innebär mer än idrott. I det koncept som vi tidigare presenterat finns en rad satsningar i anslutning till arenan som skulle vara positiva för integrationen i området, och för hela Stockholmsregionen. Förutom en satsning på integration finns det andra vinster med vårt alternativ. Genom att göra en bredare satsning, där det exempelvis också ingår nya bostäder och en ny stormarknad, blir det enklare att finna externa finansiärer till projektet. Externa finansiärer är en grundförutsättning. Vid en tidpunkt när stadsdelsnämnderna tvingas spara mångmiljonbelopp och vård, skola och omsorg drabbas är det utmanande att satsa miljardbelopp på en nationalarena. Vårt förslag om att låta bygga en arena i Kista/Akalla-området innebär att helt andra möjligheter till finansiering kan skapas.

Särskilt uttalande gjordes av Åsa Romson (mp) samt Charlotta Unger (mp) i enlighet med följande.

Uppförandet av en stor arena i Stockholm kan övervägas under förutsättning att arenan får formen av en multifunktionell arena för hela Stockholmsregionen där en rad olika arrangemang såväl idrottsliga som kulturella kan genomföras. Det förutsätter också att det finns ett intresse från tunga aktörer att använda arenan. Här handlar det om Svenska fotbollsförbundet, allsvenska fotbollslag, stora konsert arrangörer m m.

Man får dock konstatera att det i nuläget ej finns det intresset som krävs för uppförandet av en stor arena som tidigare har föreslagits.

Kompletteringsförslaget om en renodlad fotbollsarena där stadens två allsvenska fotbollslag främst skulle spela är inte heller helt tillfredsställande då det dels är tveksamt om staden ska göra en så stor investering för en arena med ett relativt begränsat användningsområde. Dels är det också tveksamt om båda stadens allsvenska fotbollslag accepterar att ha gemensam hemma arena i Globenområdet.

Stadsbyggnadsnämnden

Vice ordföranden Lotta Edholm (fp) och Mats G. Nilsson (m) reserverade sig till förmån för sitt yrkande att stadsbyggnadsnämnden överlämnar remissen utan eget ställningstagande.

Bojan Ticic (kd), reserverade sig till förmån för sitt yrkande att stadsbyggnadsnämnden som svar på remissen anför följande.

Kristdemokraternas förord för en arena i området runt Kista/Akalla visar på möjligheten att göra en bredare satsning som innebär mer än idrott. I det koncept som vi tidigare presenterat finns en rad satsningar i anslutning till arenan som skulle vara positiva för integrationen i området, och för hela Stockholmsregionen. Förutom en satsning på integration finns det andra vinster med vårt alternativ. Genom att göra en bredare satsning, där det exempelvis också ingår nya bostäder och en ny stormarknad, blir det enklare att finna externa finansiärer till projektet. Externa finansiärer är en grundförutsättning. Vid en tidpunkt när stadsdelsnämnderna tvingas spara mångmiljonbelopp och vård, skola och omsorg drabbas är det utmanande att satsa miljardbelopp på en nationalarena. Vårt förslag om att låta bygga en arena i Kista/Akalla-området innebär att helt andra möjligheter till finansiering kan skapas.

Ewa Törngren (v), reserverade sig till förmån för sitt yrkande att stadsbyggnadsnämnden beslutar

att som svar på remissen översända och delvis åberopa kontorens tjänsteutlåtande
att förorda fortsatt utredning av den mindre arenan, samt därutöver anföra:

Den stora arenan är ett högriskprojekt med orealistiska ekonomiska kalkyler. Arbetet med projektet stor arena ska avbrytas.

Fortsatt utredning av den mindre arenan förordas. I den utredningen bör ingå att se om den kan förses med tak. Samtidigt bör tidigare förslag att bygga ut och rusta upp Söderstadion åter aktualiseras som ett alternativ.

Cecilia Obermüller (mp), reserverade sig till förmån för sitt yrkande att stadsbyggnadsnämnden beslutar att åberopa följande utlåtande rörande remissen om ny arena söder om Globen.

Uppförandet av en stor arena i Stockholm kan övervägas under förutsättning att arenan får formen av en multifunktionell arena där en rad olika arrangemang såväl idrottsliga som kulturella kan genomföras. Det förutsätter dock att det finns ett intresse från viktiga regionala aktörer att använda arenan. Här handlar det bl.a. om Svenska fotbollsförbundet, allsvenska fotbollslag, stora konsertarrangörer, m.m.

Man får dock konstatera att det i nuläget ej finns det intresse som krävs för uppförandet av en stor arena som tidigare har föreslagits.

Kompletteringsförslaget om en renodlad fotbollsarena där stadens två allsvenska fotbollslag främst skulle spela är inte heller tillfredsställande då det dels är tveksamt om staden ska göra en så stor investering för en arena med ett relativt begränsat användningsområde. Dels är det också tveksamt om båda stadens allsvenska fotbollslag accepterar att ha gemensam hemmaarena i globenområdet.

Trafiknämnden

Sten Nordin m fl (m) samt Madeleine Sjöstedt m fl (fp) reserverade sig till förmån för sitt yrkande att ta ärendet utan eget ställningstagande.

Ann-Marie Strömberg och Per Ohlin (v) reserverade sig till förmån för sitt förslag till beslut:

Trafiknämnden beslutar

att som svar på remissen översända och I huvudsak åberopa kontorets tjänsteutlåtande,

att förorda fortsatt utredning av den mindre av de båda arenorna och samtidigt utreda möjligheterna till utbyggnad och upprustning av Söderstadion, samt
att inte fortsätta arbetet med den större arenan, samt
att anföra följande:

Multifunktionsarenan för 50-60.000 åskådare är ett högriskprojekt. De ekonomiska kalkylerna är enligt kontorens tjänsteutlåtande både ofullständiga och orealistiskt optimistiska. Projektet är varken ekonomiskt eller verksamhetsmässigt försvarbart.

Trafiknämnden förordar fortsatt utredning av den mindre arenan med plats för 25.000 åskådare. Trafiknämnden ifrågasätter bedömningen att det skulle vara omöjligt att använda denna arena som multifunktionsarena och att förse den med tak.

Samtidigt bör tidigare förslag att bygga ut och rusta upp Söderstadion åter aktualiseras som ett alternativ till den mindre arenan.

Björn Nyström (kd) reserverade sig till förmån för sitt förslag till beslut.

Trafiknämnden beslutar

att som svar på remissen anföra följande:

Kristdemokraternas förord för en arena i området runt Kista/Akalla visar på möjligheten att göra en bredare satsning som innebär mer än idrott. I det koncept som vi tidigare presenterat finns en rad satsningar i anslutning till arenan som skulle vara positiva för integrationen i området, och för hela Stockholmsregionen. Förutom en satsning på integration finns det andra vinster med vårt alternativ. Genom att göra en bredare satsning, där det exempelvis också ingår nya bostäder och en ny stormarknad, blir det enklare att finna externa finansiärer till projektet. Externa finansiärer är en grundförutsättning. Vid en tidpunkt när stadsdelsnämnderna tvingas spara mångmiljonbelopp och vård, skola och omsorg drabbas är det utmanande att satsa miljardbelopp på en nationalarena. Vårt förslag om att låta bygga en arena i Kista/Akalla-området innebär att helt andra möjligheter till finansiering kan skapas.

Stockholm Visitors Board AB

Reservation anfördes av Patricio Rodriguez (v) som föreslog styrelsen besluta att utreda Söderstadions ombyggnad, att uppföra en mindre arena med 25.000 platser med tak, att utreda kostnader för ett tak samt att avslå en byggnation av en arena med 50.000 platser.

Ersättaryttrande gjordes av Cecilia Obermüller (mp) enligt följande.

Styrelsen beslutar att återropa följande utlåtande rörande yttrande avseende komplettering av förstudie avseende multifunktionsarena söder om Globen.

Uppförandet av en stor arena i Stockholm kan övervägas under förutsättning att arenan får formen av en multifunktionell arena där en rad olika arrangemang såväl idrottsliga som kulturella kan genomföras. Det förutsätter dock att det finns ett intresse från viktiga regionala aktörer att använda arenan. Här handlar det bl.a. om Svenska fotbollförbundet, allsvenska fotbollslag, stora konsertarrangörer, m.m.

Man får dock konstatera att det i nuläget ej finns det intresse som krävs för uppförandet av en stor arena som tidigare har föreslagits.

Kompletteringsförslaget om en renodlad fotbollsarena där stadens två allsvenska fotbollslag främst skulle spela är inte heller tillfredsställande då det dels är tveksamt om staden ska göra en så stor investering för en arena med ett relativt begränsat användningsområde. Dels är det också tveksamt om båda stadens allsvenska fotbollslag accepterar att ha gemensam hemmaarena i globenområdet.

Särskilt uttalande

Anders Frostell (fp) anförde att Stockholm Visitors Boards förslag till yttrande godkänns utan särskilt yttrande.

Enskede-Årsta stadsdelsnämnd

Ledamoten Lars-Åke Henriksson m.fl. (s) lämnade följande särskilda uttalande.

Vi är i huvudsak positiva till att en multifunktionsarena lokaliseras till Globenområdet i enlighet med de beskrivningar som ingår i förstudien. Vi anser emellertid att finansieringen av bygget av anläggningen liksom ekonomin för anläggningens drift i framtiden på ett tydligare och noggrannare sätt måste klargöras. Likaså måste konsekvenserna för lokaltrafiken, boendemiljön och parkeringssituationen utredas närmare. Säkerhetsproblematiken för de boende i närområdet och för besökarna av anläggningen måste även beaktas varvid den polisiära organisationen och en eventuell lokalisering av en polisstation till Globenområdet måste utredas.

Vi finner det särskilt viktigt att markera att anläggningens påverkan på trafikfrågorna för hela stadsdelsområdet måste beaktas. I detta måste även ingå att finna en lösning för hur Nynäsvägen skall utformas så att godtagbara boendemiljöer kan skapas utefter hela vägens sträckning genom Enskede. En sådan ombyggnad av hela Nynäsvägen genom Enskede måste ingå i den totala projekteringen av Globenområdets exploatering.

Slutligen vill vi framhålla att projekteringen inte enbart skall begränsas till det aktuella plan-området utan att även en översyn och utvecklingsplan måste igångsättas för hela Slakthusområdet. Vi finner det inte otänkbart att delar av Slakthusområdet skulle kunna involveras i projektområdet så att en bättre helhetslösning kan åstadkommas med större möjligheter till nytänkande. Detta skulle kunna förstärka förutsättningarna för att området i ännu högre grad blir en viktig motor i Söderorts utveckling.'

Ledamoten Birgitta Axén m.fl. (m) lämnade följande särskilda uttalande.

Förslaget till en ny arena har diskuterats en tid och frågan måste studeras närmare innan man kan göra någon verklig bedömning av det hela.

Exempelvis måste ett projekt av denna storleksordning ses som en angelägenhet för hela Stockholmsområdet och inte enbart för Stockholms stad. Därför är Svenska Fotbollsförbundets inställning i arenafrågan och Råsundas planerade ombyggnad något som måste vägas in i sammanhanget.

Även finansieringsaspekten behöver genomlysas ytterligare. För att göra projektet ekonomiskt och politiskt försvarbart krävs att andra finansiärer än kommunen till allra största del bekostar projektet. Därtill måste förutsättning för en idrottslig del vara att två allsvenska klubbar kommer att spela sina hemmamatcher på den nya arenan. Även andra evenemang av arenakarakter som konserter och andra utomhusevenemang är nödvändiga ur detta perspektiv.

Ur det lokala perspektivet är naturligtvis parkeringssituationen samt nuvarande trafiksituation kring Globen- och Slakthusområdena viktiga att belysa. Båda dessa områden har idag ett levande näringsliv men en översyn krävs vad det gäller såväl antalet p-platser som gatunätets utformning för såväl biltrafiken som för gående.

Många boende i Enskede Årsta välkomnar en utveckling av hela Globenområdet. Vad det gäller en ny idrottsarena återstår dock en mängd frågetecken att rätta ut innan vi kan bedöma hur områdets framtida beskaffenhet bör se ut.

Ledamoten Hans Larsson m.fl. (fp), vice ordföranden Göran Holmström (kd) lämnade följande särskilda uttalande.

Ett projekt av denna storleksordning är en angelägenhet för hela Stockholmsområdet och inte enbart för Stockholms stad.

För att projektet skall vara ekonomiskt och politiskt försvarbart krävs att andra finansiärer än kommunen till allra största del bekostar projektet och att flera tunga hyresgäster förbinder sig till stora åtaganden på den nya arenan. Det planeringsunderlag som finns är ytterst bristfälligt. En genomgång och prognos över kommande stora evenemang det närmsta decenniet måste ske.

Råsundas planerade ombyggnad måste vägas in innan ett beslut tas.

Ur samhällsplaneringssynpunkt känns det fel att tränga in en stor arena nära innerstaden. I de flesta större städer brukar så stora anläggningar placeras längre ut från själva stadskärnan.

Vi är starkt kritiska till att staden ensam gör en så stor investering som 2 600 mkr med kommunala medel i en multiarena. Förstudien redovisar andra lägen med liknade förutsättningar som Globenområdet men underlåter att redovisa att där finns andra intressenter som är intresserade att medverka till finansieringen. Ett sådant är Råsundalternativet.

Ett par av de tyngsta intressenterna för projektet är inte intresserade av en arena vid den nu föreslagna platsen utan vill hellre ha Råsundalternativet.

Vidare måste hänsyn tas till att det i dagsläget knappast är realistiskt att anta att två allsvenska klubbar kommer att spela sina hemmamatcher på den nya arenan. Det är också viktigt att alla inblandade parter, inte minst fotbollsförbundet, i ett tidigt skede involveras i planerna. Hittills har detta dessvärre inte skett.

Stadsdelsförvaltningen tar i sitt tjänsteutlåtande upp vikten av att ytterligare studera kollektivtrafikens kapacitet samt behovet av goda parkeringsmöjligheter. För närvarande är parkeringsmöjligheterna inte tillräckliga för de nuvarande arrangemangen i Globen, Söderstadion och Isstadion. Arenautredningen belyser inga av de negativa konsekvenser som uppstår i området då man tränger in ytterligare en så stor anläggning som den föreslagna till de redan befintliga. Parkeringssituationen är överhuvudtaget inte berörd.

För de boende runt Globen-området är problemen redan nu stora vid varje evenemangstillfälle. Vi ser därför risker med att ytterligare ytor kommer att skövlas för att kunna bereda en fyra gånger så stor publik parkeringsmöjligheter.

Många boende är oroliga för att en så stor arena som denna kommer att leda till ytterligare nedskräpning och störande av ordning, något som de bor omkring redan har dåliga erfarenheter av.

Det föreslagna området för en arena och delar av slakthusområdet har länge varit intressant att ta i bruk för andra ändamål. Vi anser att området som helhet bör bli föremål för en översyn.'

Tjänstgörande ersättaren Rolf Brattström (v) lämnade följande särskilda uttalande.

Förstudien framhåller att Stockholm behöver en multifunktionsarena, ”en infrastruktur, ett urbant kraftverk” för att kunna erbjuda medborgare och turister ”möjligheter att uppleva tillfredsställelse och lycka”. Det finns goda skäl att förhålla sig skeptisk till ett beslutsunderlag som inleds med sådan bombastisk retorik.

De ekonomiska kalkyler som förstudien beskriver framstår som optimistiska och mycket osäkra. De bygger på antaganden om att Hammarby och DIF spelar på arenan, ett visst antal konserter och andra stora arrangemang, vissa framtida räntenivåer och många andra svårförutsägbara parametrar. Enligt förstudien är en arenainvestering ”så

komplex att ett investeringsbeslut måste baseras på en annan logik än traditionella investeringskalkyler". Det otraditionella sättet att tänka beskrivs inte på något övertygande sätt. Inte heller beskrivs det ekonomiska utfallet för liknande arenor i andra städer. Jag befärar att arenaprojektet blir en orimligt stor belastning för stadens ekonomi, vilket i förlängningen minskar resurserna till skola, omsorg och andra angelägna verksamheter.

Förstudien argumenterar för en storarena, som ett samlande projekt. Tabeller visar att många tillfrågade vill ha en stor multifunktionsarena söder om Globen. Det är anmärkningsvärt att DIF och AIK inte svarat och att Fotbollsförbundet är avvisande. I själva verket är intresset för en stor multifunktionsarena inte övertygande. Det finns för övrigt flera exempel på att stora arenor upplevs som "omysiga" och överges av klubbtagare.

En överdäckning av Nynäsvägen är förvisso bra för boendemiljön, men själva arenan blir en närgående bjässe i stadsmiljön, omgiven av det slags ödsliga, blåsiga ytor som finns kring Globen. Vid stora arrangemang kommer närområdet att drabbas av allvarliga trafikproblem och ordningsstörningar.

Planeringen för en multifunktionsarena söder om Globen bör inte fortsätta. Det finns ett behov av en större fotbollsarena för en publik på cirka 25 000 personer då Hammarbys hemmaarena är för liten.

Tjänstgörande ersättaren Jonas Eklund (mp) lämnade följande särskilda uttalande.

Förstudien framhåller att Stockholm behöver en multifunktionsarena, "en infrastruktur, ett urbant kraftverk" för att kunna erbjuda medborgare och turister "möjligheter att uppleva tillfredsställelse och lycka". Det finns goda skäl att förhålla sig skeptisk till ett beslutsunderlag som inleds med sådan bombastisk retorik.

De ekonomiska kalkyler som förstudien beskriver framstår som optimistiska och mycket osäkra. De bygger på antaganden om många svårförutsägbara parametrar, t ex om att både Hammarby och Djurgården spelar på arenan, om att ett visst antal konserter och andra stora evenemang anordnas där samt om vissa framtida räntenivåer. Enligt förstudien är en arenainvestering "så komplex att ett investeringsbeslut måste baseras på en annan logik än traditionella investeringskalkyler". Det otraditionella sättet att tänka beskrivs inte på något övertygande sätt. Arenaprojektet riskerar att bli en orimligt stor belastning för stadens ekonomi, vilket i förlängningen minskar resurserna till skola, omsorg och andra angelägna verksamheter.

Förstudien klargör inte vilka skäl som så starkt talar för att bygga en ny stor arena vid Globen att en utveckling av den befintliga Råsundastadion inte är ett rimligt alternativ. Att Råsunda ligger i Solna kommun bör inte hindra att man söker en lösning som är optimal för hela Storstockholm. Den kompetens för arenadrift som finns i Globenområdet bör rimligtvis kunna uppbådas även i Råsunda. Påståendet att Globenområdet är "den bästa knutpunkten för kollektivtrafik efter Centralen" är en

överdrift, även om Globen förvisso ligger mer centralt och har bättre kommunikationer än Råsunda. "Arenaintressenternas" preferens för en arena vid Globen är inte heller så tydlig som förstudien påstår, med tanke på att AIK och DIF väljer att inte ta ställning medan Svenska Fotbollsförbundet föredrar Råsunda.

En ny arena söder om Globen kommer mycket nära bostäderna i Skärmarbrinksområdet öster om Nynäsvägen. En överdäckning av Nynäsvägen är i och för sig bra för boendemiljön, men själva arenan blir en närgående bjässe i stadsmiljön, omgiven av det slags ödsliga, blåsiga ytor som finns kring Globen. Vid stora evenemang kommer närområdet att drabbas av ännu värre trafikproblem och ordningsstörningar än vid evenemang i Globen och på Söderstadion.

Befintliga byggnader på den tilltänkta byggplatsen är inte skyddsvärda. Däremot har Sandstuparken, som med ett högt läge och gammal, högväxt tallskog utgör en rest av Brunkebergsåsen, förutsättningar att fungera som en "grön lunga" vid en alternativ utveckling av området söder om Globen och av Slakthusområdet. Att schakta bort parken för ett arenabygge vore en påtaglig förlust, särskilt som det redan är ont om bevarad naturmark i området.

Den samlade slutsatsen blir därför att planeringen för en multifunktionsarena söder om Globen inte bör fortsätta.'

Ledamoten Hans Larsson m.fl. (fp) lämnade följande särskilda uttalande.

Det är en skriande brist på bostäder för unga människor i Stockholm. Därför anser vi att det är angelägnare att utnyttja det centrala läget i Globen/ Slakthusområdet till bostäder och affärsverksamhet än för ytterligare en arena.

Bostäder kombinerade med affärer skulle kunna bli en fortsättning på Träskoleområdet och förvandla ett ogästvänligt och otryggt område till en levande stadsdel.

Arenavägen kan bli en affärgata i en stadsdel som lever alla dagar under veckan istället för bara vid evenemang.